

वा० रा०

॥ ६१ ॥

अथ तयोःकालविशेषेणाभिभवानभिभवौदर्शयति ॥ धर्मोवैइत्यादि ॥ यदाकृतंयुगमभूत् तदा तस्मादेवकालाद्धेतोः प्रवृद्धोधर्मोऽधर्मग्रसतेऽभिभवति वै प्रसिद्धं ॥ यदा तिष्यः कलिःप्रवर्तते तदा ततएवहेतोरधर्मोऽधर्मग्रसते ॥ कलौपादेनधर्मस्थितेः ॥ तथाहि ॥ सर्वदासुखसाधनंधर्मएकरूपएव ॥ अधर्मस्त्रिधा धर्मान्यस्तद्विरोधीतदभावश्चेति ॥ तन्नाद्यःशाक्तादिधर्ममार्गेदृष्टोधर्माभासः ॥ द्वितीयोहत्यादिलक्षणः ॥ अंत्यःस्वस्वविहितनित्यधर्मलोपात्मा ॥ कृते त्रिविधाधर्माभावएव त्रेतादौ क्रमादेकद्वित्रिभिर्धर्मैःसंवलनंधर्मस्य ॥ एवंच कलौ अधर्माभिभूतपादत्रयत्वादेकपादेनधर्मस्यवृत्तिरक्षता ॥ एवंच धर्मतोदेवत्वं अधर्मतोराक्षसत्वादीतिसूचितं ॥ नन्वधर्मस्य रक्षोऽसुरधर्मत्वे रक्षोसुराणांधर्मफलैश्वर्यजयादिकथमितिचेच्छृणु ॥ देवाः केवलधर्मपराः रक्षोसुराः काम्यराजसतामसधर्ममात्रपराः ॥ तादृशधर्ममनुतिष्ठनोपितान् उक्तत्रिप्रकाराधर्मो

धर्मोवैग्रसतेऽधर्मयदाकृतमभूद्युगं ॥ अधर्मोग्रसतेधर्मतदातिष्यःप्रवर्तते ॥ १४ ॥ तत्त्वयाचरतालोकान्धर्मोपिनिहतोमहान् ॥ अधर्मःप्रगृहीतश्चतेनास्मद्वलिनःपरे ॥ १५ ॥ सप्रमादात्प्रवृद्धस्तेऽधर्मोहिर्ग्रसतेहिनः ॥ विवर्धयतिपक्षंचसुराणांसुरभावनः ॥ १६ ॥ विषयेषुप्रसक्तेनयत्किंचित्कारिणात्वया ॥ ऋषीणामग्निकल्पानामुद्देगोजनितोमहान् ॥ १७ ॥

नमुंचत्येव ॥ रजस्तमःप्रकृतित्वात् ॥ अतो

धर्मकरणेन सुखिनोऽपि ते काम्यत्वेन सांततया धर्मफलातेऽधर्मफलभोगभाजइतिनदोषः ॥ १४ ॥ अस्तुतावता प्रकृतेकिमायातंतत्राह ॥ तत्त्वयेति ॥ तत् इत्यव्ययं ॥ तत् तादृशोनिखिलैश्वर्यादिसाधनोधर्मोलोकान् दिग्विजयायचरता निहतः यज्ञदानतपसांविघ्नंचरता तस्यनाशःकृतः अधर्मश्चप्रगृहीतः ॥ अनेकद्विजदेवर्ष्यादिपीडनेनेति शेषः तेनकारणेन अस्मत् अस्मत्तः परेशत्रवोवलिनः धर्महान्यधर्मपरिग्रहयोरभावात् ॥ १५ ॥ अधर्मजानर्थंदर्शयति ॥ सइति ॥ तेतव प्रमादात् चित्तदोषात् प्राक्संपादितइदानींप्रवृद्धोऽधर्मरूपोहिर्नोऽस्मान् ग्रसते ॥ सुरैर्भावनं नित्यानुष्ठानं यस्यधर्मस्य सोसौधर्मः ॥ सुराणां तदंशभूतानां परेषां पक्षं विवर्धयति ॥ १६ ॥ रावणस्याधर्मपरिग्रहं प्रपंचयति ॥ विषयेष्विति ॥ विषयेषु स्त्रीवारुण्यादिषु प्रसक्तेन ततएवयत्किंचित्कारिणा निर्मर्यादं यथेष्टकुर्वतात्वया ऋषीणामुद्देगःक्रोधोजनितः ॥ १७ ॥

यु० कां०

॥ ६१ ॥